

νημένο σε σεντόνια, ούτε κοπέλλες δροσερές, σαν νεράιδες, που βγαίνουν από τη λίμνη ανθρώφρες, ούτε σεντόνια καθαρά, σαν φως που αντανακλάται σε κατακάθαρα νερά, ούτε βασιλικούς, τοιούτσια και κατηφές των περιβόλων και μελάδες τοιτσιμηδες με κίτρινη καρδιά, γαυφάλα και καρφούλα κι' ευχές...

Μόνον ένας τρελλός, το μόνο άπονημάρη, γύριζε μέσα στα χαλάσματα, με συννεσιαμένα του προσώπου του τα χαρακτηριστικά, με άγρια και γουρλωμένα μάτια, μ' ένα οούφρονα στο στόμα του, πικρό κι' όδυνηρο, μ' άτακτα μαλλιά και γένεια, σαν καπνός παρκαϊάς, που καιεί ό,τι είχαμε αγαθήσει...

Θά νόμιζε κανείς ότι στο πρόσωπό του είχανε συγκεντρωθεί και άποτιτωθεί και μείνει όλες των κατοίκων ή τρομάρες, οι πόνοι, οι μαύροι οι άπελειμοί κι' ή πικρίες και γύριζαν μ' αυτόν μέσα στους όφρονους τους χαλασμένους, της βουδής, της έρμημομένης παιιά για πάντα Λοιράνης!...

Τό θράδιον κομηθήκαμε εκεί μέσα στα έρειψια, στα κάρβουνα και στα άσβεστοποιημένα από τις παρκαϊές λιθάρια των χαλασμένων της σπιτιών.

Και ήσαν δέν ήσαν μεσάνυχτα. όταν άκούσαμε ένα κλάμμα, ένα σύθνηρο, ένα άπέραντο και άτελείωτο λυγμό, να άντηχη από όλες τις γειτονιές, απ' όλες τις άκρες και τα παράτα της κατεστραμμένης πόλεως.

Και πεταχτήκαμε έπάνω έντρομοι, νομίζοντας ότι είναι ό θόηνος των ψυχών που χάρηκαν εκεί πέρα.

Η λίμνη ήταν και πάλι ήσυχη, αλλά θολή, μαύρη και βαρειά, με μια γυαλάδα νεκρική άπάνω της, σαν μάτι πεθαμένου...

Και μιά έπιασε ένας φόβος άγνωστος, φόβος μυστηριώδης... Και μείναμε όλοι έτσι, σφιγγοντας τα τουφέκια μας κι' άποτραβημένοι στις σκοτεινές των έρειψιών κάλεις, σαν να φοβόμαστε να μη μιάς ίδουν τα ζωτικά που θηροφύσαν...

Κι' όταν παιιά ξημέρωσε και ξαναδύθηκε πάλι νυχτής ό ήλιος, τότε και μείς νοιάσαμε τι ήταν ό παράξενος έκείνος θόηνος της μαύρης νύχτας, της βουδής...

Εκατοντάδες γάτες, που είχαν μείνει πιστές στον σπιτιών τους τα έρειψια, άγριωμένες, λιμασμένες, λυσασμένες, έσκουζον άγρια και θηροφύσαν μέσα στα συντρίμια...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΟΦΥΪΑ!

Κατά τη θριαμβευτική έξοστρατία του Μεγάλου Ναπολέοντος έναντιόν της Πρωσίας, ό Γκαίτε κατοικούσε σε μιά μικρή έπαυλι κοντά σ' ένα δάσος.

Μιά μέρα λοιπόν, ενώ ό ποιητής εργαζόταν στο γραφείο του, άκουσε ξαφνα κάτω στην αυλή του κλαγγές δαλων. Πεταχθηκε άμέσως έπάνω και, βγαίνοντας έξω, βρήθηκε μπροστά σ' ένα άποστράσια γαλλικού στρατού.

Ό έπί κεφαλής Γάλλος άξιωματικός ζητούσε πληροφορίες από τον άπρηχτή, ενώ οι στρατιώτες περιεργαζόνταν τα γλυπτικά έργα που ήσαν στημένα εδω κι' εκεί στην αυλή και στον κήπο της έπαυλεως.

Ό Γκαίτε τότε, μεγαλοπρεπής και γαλήνιος, δικαιολογώντας έτσι τον τίτλο του «Όλυμπιου» που τότε είχαν δώσει οι σύγχρονοί του, έπλησίωσε τον άξιωματικό και τον έρώτησε σε γαλλική γλώσσα:

- Τι ζητάτε, κύριε;
- Ζητάμε να μάθουμε τίνος είναι αυτό το σπίτι, απάντησε ό άξιωματικός με άπότομο ύφος.
- Του Γκαίτε! είπε ό ποιητής.
- Και είναι εδω αυτή τη στιγμή ό κύριος Γκαίτε; ρώτησε ό άξιωματικός με μεγάλη συγκίνηση.
- Είναι μπροστά σας!... απάντησε ό ποιητής.

Τότε ό Γάλλος άξιωματικός ύπεχώρησε ύποκλινόμενος μ' ευγένεια και, βγαίνοντας, τέλος, το σπαθί του, έδωσε στους στρατιώτες του τό παραγγέλια της ποροχής, παίρνοντας κι' ό ίδιος ανάλογη στάση. Κατόπιν, συντάσσοντας τους στρατιώτες του κατά τετράδας, τους διάταξε να περιελάσουν μπροστά από τον μεγάλο ποιητή και να χαιρετήσουν στρατιωτικώς. Τέλος, έήτησε χίλιες συνάψεις από τον Γκαίτε για την ένόχληση κι' έφυγε, θεωρώντας τον έαυτού του εύτυχη που ή τύχη τον έφερε να γνωρίσει τον μεγαλύτερο ποιητή του αιώνου του.

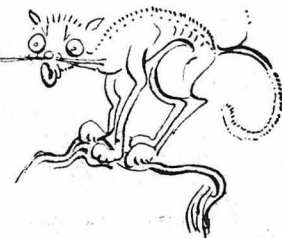
ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Κανένα πράγμα δεν είναι όραότερο από τό φως της αλήθειας

Κι κέρω ν.

Η αλήθεια πρέπει να λέγεται, ακόμα κι' όταν ό κόσμος πρόκειται να καταστραφεί.

Μπατόβε ν.

Ήσαν της παίνας ή κρανηγή!...

ΓΥΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Μ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ό Μ. Ναπολέων και ή γυναίκα. Η περιφρόνησις τού μεγάλου Κερσικανού προς τα θηλυκά. Ναπολέων και μακτάμ Στάελ. Πότε μιά γυναίκα έκτελει τον προορισμό της. Ό Ναπολέων τραυματίας. Η έπίσκεψις τού Καπουταινού. Μια περιφανή άπάντησις, κτλ. κτλ.

Ό Μέγας Ναπολέων, άνθρωπος της συνεχούς δράσεως, αισθανόταν μεγάλη άπέχθεια προς την καθιστική ζωή. Ίσως γι' αυτό να περιφρονούσε και όρισμένους διανοουμένους της έποχής του, οι όποιοι κλεισμένοι μέσα στο γραφείο τους, μακριά από τη ζωή και την πραγματικότητα, ένόμιζαν ότι ήσαν ικανοί να λύσουν όλα τα προβλήματα που άπασχολούσαν τότε τον κόσμο.

Περιφρονούσε έπίσης ό Μ. Ναπολέων τις γυναίκες που χωρίς να έχουν κανένα ταλέντο, ήσχολούντο με τη λογοτεχνία.

— Η λογοτεχνία, έλεγε, είναι κάτι που ποτέ δεν μπορεί να κληρονηθή από τη γυναίκα!

Ίδιαιτέρως δεν ένόμιζε ό διάσημος Κορσικανός τη λογία της έποχής του κυρία Στάελ. Σε μιά έπιστολή του προς κάποιο φίλο του, γράφει επί λέξει τα έξης γι' αυτήν:

«Φρόντισε να άπομακρυνθή από τό Παρίσι ή άρχαία κυρία Στάελ. Έμβα ό τι πρόκειται να έγκατασταθή νομίζω αιδού. Καλώς να τη δεχθήτε!...»

Η έγθρα αυτή του Ναπολέοντος προς την κυρία Στάελ έχρονολογείται από πολόν καιρό.

Όταν πρωτογνωρίστηκαν σ' ένα σαλόνι, ή κυρία Στάελ, τον έρώτησε τί ίδέα έχω για τις γυναίκες και ποιά γυναίκα, κατά τη γνώμη σου, έκτελει τον ανώτερο προορισμό της.

— Έκείνη που έχω τέχνα, όσο τό δυνατόν περισσοτέρα τέχνα! απάντησε ξηρά ό Μέγας Κορσικανός.

Όπως ό Ίούλιος Κίσαρ, έτσι κι' ό Μέγας Ναπολέων, στην άρχή του σταδίου του προαισθανόταν, καθώς φαίνεται, τη μέλλουσα δόξα του και είχε έμπιστοσύνη στον άστέρα του.

Ποιά χαρακτηριστικό σχετικώς είναι τό άκόλουθο ανέκδοτό του:

Λίγον καιρό μετά την άποφοίτησί του από τη Στρατιωτική Σχολή της Βρυέννης, έληλυθόθης σε κάποια μάχη, στην όποια έλαβε μέρος ως ύπολοχαγός του πυροβολικού.

Όταν μετεφέρθη στο Νοσοκομείο, έδέχθη την έπίσκεψη ενός Καπουταινού μοναχού, ό όποιος τού είπε:

— Ήρθα να σ' έξομολογήσω, τέχνα μου.

— Και γιατί; τον ρώτησε άνήσυχος ό τραυματίας.

- Γιατί κάθε στρατιωτικός, και μάλιστα τραυματισμένος, πρέπει να έχη τακτοποιηθεί απέναντι του Θεού. Τα άπρόστατα δεν είναι σπάνια.
- Βιάστηρες πολύ, άγιε πάτερ μου, τον διέκοψε ξαφνα ό Ναπολέων, να παρέμβης υπέρ Θεού και Ναπολέοντος. Γιατί δεν εννοώ να έμκανισθώ με δυό μονάχα άστέρια μπροστά στον Ύψιστο.

Και ό Καπουταινός έφυγε άπρακτος.

Όταν ό Μέγας Ναπολέων άπόγνησε τό πρώτο και μοναδικό του παιδί, τον Αιτιδέα, έξέφρασε την έπιθυμία να άνεγείρη ένα άνάκτορο μέσα στο Παρίσι, άντιπυρ της γειτονίας της Ίένας. Η Κυβέρνησις, θέλουσα να ικανοποιήσει την έπιθυμία του αυτοκράτορος, διάταξε να άπαλλοτριωθή ό χώρος, όποιον θα έκτίζετο τό μεγαλοπρεπές άνάκτορο.

Όλοι τότε όσοι είχαν σπίτι στο μέρος έκείνο, παρέχώρησαν προθυμότητα τα ακαθάρα τους και δέχθηκαν, χωρίς την παραμικρή δυσφορία την έκτίμησι που είχε κάνει ό μηχανικός της Κυβερνησεως.

Ένας μονάχα ιδιοκτήτης δεν δέχονταν και' αιδένα λόγον να κατεδαφισθί τό σπίτι του. Θέλοντας δηλαδή ό Παρισινός αυτός να έπαρφηλθή της περιστάσεως, ζήτησε από τον μηχανικό για τό σπίτι του άποζημίωσι 30.000 φράγκων, ενώ δεν άξιζε ούτε χίλια φράγκα.

Η άποχώρησις της Κυβερνησεως στην αίτησή του αυτή, ένόμιζε τις έλλειδες του ότι έπιμεινοντας και για δεύτερη φορά, θα έπαυσε μεγαλύτερη άποζημίωσι. Έήτησε λοιπόν 60.000 φράγκα και όταν είδε ότι ή Κυβέρνησις συγκατένευσε και στη δεύτερα αίτησή του, άψήσε την άποζημίωσι σε 60.000 φράγκα.

Ό μηχανικός τότε αναγκάστηκε να άπειθυνθή στον ίδιο τον αυτοκράτορα και να ζητήσει τη γνώμη του.

Τό σπίτι αυτό, είπε ό Ναπολέων, δεν θα άγορασθή. Θα μείνη εκεί που βρίσκεται ως δείγμα του σεβασμού μου προς τους νόμους που προστατεύουν την άτομική ιδιοκτησία.

Κι' έτσι κι' έγινε.